VERKSTÄLLANDE DIREKTÖREN CLAES DAHLBÄCKS ANFÖRANDE VID INVESTOR AB:s BOLAGSSTÄMMA DEN 16 MAJ 1995

Herr ordförande! Kära aktieägare! Övriga stämmodeltagare!

Det gläder mig att se så många av Investors aktieägare på årets bolagsstämma. Vi är närmare 2.000 personer som samlats här idag – dubbelt så många som förra året och tjugo gånger fler än för 10 år sedan.

Antalet aktieägare har också ökat dramatiskt. Vi är nu nästan 50.000 ägare jämfört med ca 14.000 år 1985.

Kungliga Tennishallen symboliserar en stolt svensk idrottstradition och en sport i vilken vårt land gjort storartade insatser genom åren.

Investor har också en lång och framgångsrik historia – nästan jämngammal med tennisens här i Sverige – vilken på motsvarande sätt gett svensk industri tätpositioner världen över.

Som ni förhoppningsvis sett har vi i hallen här bredvid presenterat en utställning över utvecklingen för de största företagen i Investors portfölj.

Det är fascinerande att kunna konstatera att de flesta av företagen har intagit världsledande positioner inom sina respektive områden.

Det är min tro och förhoppning att Investors aktiva och engagerade ägarroll bidragit till företagens framgångsrika utveckling. Det är vår ambition att fortsätta ta vårt ägaransvar på ett sätt som är gynnsamt för våra aktieägare.

*

Låt mig från detta gå över till Investors situation i dag.

1994 var ett vinstrikt år för svensk exportindustri. I stort sett samtliga företag i Investors portfölj visade dramatiska resultatförbättringar.

Den låga kronkursen och den uppåtgående internationella konjunkturen har naturligtvis haft betydelse för denna utveckling. Men det finns ingen automatik i framgångarna.

Den tuffa internationella konkurrensen kräver hårt och målmedvetet arbete för att uppnå resultatförbättringar.

De senaste åren har ställt hårda krav på styrelser, ledningar och personal i våra företag. Hur väl vi svarat upp mot dessa krav kan avläsas av vårt resultat.

*

Trots kraftiga resultatförbättringar, och en väsentlig höjning av lämnade utdelningar, begränsades värdeökningen av Investors aktieportfölj förra året till 4 procent, vilket ungefär motsvarar utvecklingen för OMX index.

Skälet till detta är delvis att resultatförbättringarna redan diskonterats av den alltmer sofistikerade marknaden, men det beror säkert också på det höga svenska ränteläget och oron på de finansiella marknaderna.

Resultatutvecklingen för Investor 1994 präglades av en dramatisk förbättring för Saab-Scania, främst beroende på Scanias enastående utveckling.

Våra mottagna utdelningar ökade vidare under året med över 20 procent, och uppgick till 475 miljoner kronor.

Vårt finansnetto förbättrades också, som ett resultat av minskad upplåning. Vår nettoskuldsättning minskade från 4,8 till 3,6 miljarder kronor.

Investorkoncernens vinst efter finansnetto ökade härigenom från 410 miljoner till 3,3 miljarder kronor.

Vårt substansvärde steg till 43,5 miljarder kronor, dvs 16 procent högre än föregående år.

*

Som ni känner till publicerade Investor sin första kvartalsrapport i dag. Vidare har Saab-Scania i dag formellt delats upp i två självständiga bolag – Scania AB och Saab AB. Jag återkommer strax till denna uppdelning.

*

Första kvartalet i år präglas av fortsatt resultatförbättring, både för Investorkoncernen och för bolagen i vår strategiska portfölj.

Sammantaget redovisade Investorkoncernen en vinst efter finansnetto på 888 miljoner, jämfört med 222 miljoner vid motsvarande tidpunkt förra året.

Även denna resultatförbättring förklaras till stor del av den fortsatt starka utvecklingen för Scania.

Värdet av den strategiska portföljen ökade under perioden med 1 procent till 30,9 miljarder, medan OMX-index under samma period var oförändrat.

Bland våra största innehav utvecklades främst Incentive och Ericsson betydligt bättre än index, medan Stora visade en något sämre utveckling.

Vårt substansvärde ökade under perioden med ca 3 procent till 45 miljarder kronor. Den 15 maj hade substansvärdet ökat ytterligare och uppgick till 47,7 miljarder, motsvarande 239 kronor per aktie.

Vid beräkning av substansvärdet har vi värderat Scania och Saab till bokfört värde. Tidigare har vi även gjort en avkastningsvärdering av Saab-Scania, för att få ett uppskattat marknadsvärde.

Uppdelningen av Saab-Scania komplicerar emellertid dessa beräkningar, och vi har därför valt att enbart ange det bokförda värdet.

*

Vad kan vi då förvänta oss av återstoden av 1995?

För de flesta företag i den strategiska portföljen väntas väsentliga resultatförbättringar. Det är dock som vanligt svårt att avgöra hur mycket som redan är diskonterat i dagens aktiekurser.

Kursutvecklingen påverkas naturligtvis även av det internationella ränteläget, och inte minst av hur svenska politiker hanterar eller inte hanterar problemen med statens finanser.

Emellanåt hör man hur såväl svenska politiker som andra opinionsbildare förfasar sig över den så kallade "Marknaden" och vårt beroende av densamma.

Marknaden, det är vi alla. Svenska småsparare, utländska placerare, företag, kommuner, institutioner och enskilda. Att i en marknadsekonomi skylla ekonomiska problem på marknaden är lika begåvat som att skylla på vädret.

Det är ju som alltid vanskligt att uttala sig om börsens fortsatta utveckling. I min VD-kommentar i årsredovisningen gjorde jag emellertid en försiktig gissning att börsen skulle utvecklas bättre i år genom god vinsttillväxt och en förhoppning om ett stabiliserat ränteläge.

Låt oss hoppas att så blir fallet.

Det är enklare att förutspå Investors utdelningsintäkter från den strategiska portföljen, vilka nu huvudsakligen redan influtit. De beräknas öka med cirka 52 procent till ca 650 miljoner kronor under 1995.

*

Som jag tidigare nämnde har vi under det första kvartalet offentliggjort en uppdelning av Saab-Scania i Scania AB och Saab AB.

Saab-Scania namnändras till Saab AB och kvarstår som helägt dotterbolag till Investor. Även Scania blir dotterbolag till Investor. Vidare avses hälftenägandet i Saab Automobile att läggas under Investor.

Saab-Scanias avgående koncernchef Lars Kylberg, Scanias VD Leif Östling och Saabs nytillträdde VD Bengt Halse kommer att berätta mer om Scania och Saab och uppdelningen. Men jag vill ändå ge en kort bakgrund till denna betydelsefulla förändring.

När Saab-Scania bildades 1969, genom samgående mellan Saab och Scania-Vabis, var avsikten att stärka företagens konkurrenskraft, bland annat genom samarbete inom produktutveckling.

Som exempel på detta kan nämnas att Saabs turbomotor utvecklades från den teknik som fanns i Scanias lastvagnar.

Med den snabba tekniska utveckling som skett finns det inte längre samma fördelar. Uppdelningen görs därför i syfte att öka fokuseringen på de olika verksamheterna och underlätta eventuella samarbetsavtal och därmed stärka både Scanias och Saabs konkurrenskraft.

Båda företagen kommer att ha en stark finansiell ställning, som ger dem möjlighet att agera självständigt.

Efter uppdelningen är det vår avsikt att bredda ägandet i företagen. Det främsta skälet är förstås att vi tror att det är bra för verksamheten i de båda bolagen men dessutom tror vi det är positivt för värderingen av Investor.

Blandade investmentbolag har inte fått den uppskattning av marknaden som vi hade hoppats på. "Back to basics" gäller med andra ord även för oss när vi nu är på väg att åter bli ett renodlat investmentbolag.

Vad gäller Scania planerar vi för en framtida börsintroduktion, när marknadsförhållandena är gynnsamma. Det är ännu för tidigt att gå in på några detaljer i detta, men syftet är naturligtvis att introduktionen skall vara så värdeskapande som möjligt för Investors aktieägare.

För Saab kommer det troligen inte att vara aktuellt med någon börsintroduktion inom de närmaste åren. Här kommer vi i stället att försöka bredda ägandet via olika samarbetspartners.

Möjligheterna att skapa joint-ventures eller andra former av samarbete med internationella flygtillverkare ökar ju genom Saabs självständighet.

*

Låt mig nu övergå till ett annat ämne, nämligen Investors ägarstrategi. Denna strategi bygger på ägaransvar, vilket tar sig två uttryck. Dels i ett mycket aktivt och engagerat ägande, och dels i en långsiktighet i ägandet.

Investmentbolagens roll och betydelse har debatterats åtskilligt på sistone. "Rena stenåldern" utropade Affärsvärlden nyligen.

Tvärtom. Man har inte förstått att just investmentbolagens aktiva ägande har varit och fortsätter att vara en god garant för god avkastning. Engagemanget skapar ett mervärde som den kortsiktiga placeraren aldrig kan uppnå.

Investor kallas ofta Wallenbergsfärens maktbolag, och det antyds ibland att vi skulle ha andra syften med våra investeringar än en god värdetillväxt. Man tar investmentbolagsrabatten till intäkt för detta.

Ingenting kan vara mer felaktigt. Enligt vår filosofi är makt, eller snarare inflytande, en förutsättning för att vi skall kunna vara aktiva ägare. Självklart är målet med verksamheten att ge våra aktieägare en så långsiktig god avkastning som möjligt.

Under decennier har Investors substansvärde vuxit stadigt. Totalavkastningen per aktie har t.ex. ökat med över 20 procent årligen de senaste tio åren, bättre än de flesta alternativa placeringar.

Även om avkastningen således bör vara det centrala för en aktieägare, är rabatten naturligtvis ingen fördel.

I detta sammanhang kan det vara värt att notera att även t.ex. skogs- och fastighetsbolag värderas med en viss rabatt till sin substans även om den inte är lika tydlig. Det betyder naturligtvis inte att de skulle ha några diffusa makt-aspekter på sin verksamhet.

Vår uppgift är emellertid att försöka minska rabatten så mycket som möjligt i syfte att öka avkastningen för våra befintliga ägare.

Ett sätt att göra detta är att tillföra värde man bara kan få del av genom ägande i Investor. Ett exempel på en sådan affär är utköpet av Saab-Scania. Med tanke på den kritik förvärvet väckte 1991 gläder det oss att särskilt Scania nu går så bra.

Det är ännu för tidigt att utvärdera det hela, men för närvarande ser det ut att bli en god affär.

*

Patricia-affären är ett annat exempel på en transaktion som enbart Investors aktieägare kunde ta del av. Affären hade sin upprinnelse i tillbakaköpet av stora poster i Atlas Copco och Stora från Volvo 1984.

Detta var ett återköp som på sin tid möttes av skarp kritik, men som visade sig bli en mycket lönsam affär för Investors aktieägare.

*

De svenska industriföretagen är i världsklass, men konkurrensen är stenhård.

Det minsta misstag – en felaktig marknadssatsning, misslyckad produktutveckling eller felslagen investering – kan bli förödande för företagets fortlevnad och därmed för dess anställda, långivare och aktieägare.

Avgörande är att rätt beslut fattas i företagets styrelse och ledning. Marcus Wallenberg brukade säga att det finns inget företag som är så dåligt att inte en bra chef kan få det på fötter, och inte heller något så bra att det inte kan förstöras av en dålig ledning.

Svenska industriledare är också i världsklass – precis som våra tennisspelare. De är respekterade och eftertraktade världen över.

De är en unik resurs. Vad hade Sverige varit om inte Ericsson djärvt satsat på mobiltelefonin, om inte Astra utvecklat Losec, om inte Electrolux byggt upp sin internationella organisation?

Men, hemma i Sverige blir de ofta misskrediterade och illa behandlade av media.

Borde vi inte vara lika stolta över våra skickliga industrimän – över Lars Ramqvist, Håkan Mogren och Leif Johansson – som vi är över våra tennis-stjärnor? Det hade nog andra länder varit.

*

Vad kan vi då förvänta oss av framtiden för Investors del?

Under första kvartalet 1995 har vi beslutat att starta ett venture capital-bolag tillsammans med S-E-Banken. Bolaget skall vara inriktat på minoritets-investeringar i mindre svenska företag med god tillväxtpotential.

Vi vill härigenom underlätta för svenska entreprenörer att utveckla sina idéer. Entreprenörer är en verklig bristvara i dagens Sverige, vilket är ett allvarligt problem för svensk industris utvecklingsmöjligheter.

Genom bildandet av venture capital-bolaget kommer våra investeringar att omfatta allt från rena groddföretag till tillväxtföretag som TV4 och etablerade storföretag som Astra och Ericsson.

Vidare ger det nystartade buyout-bolaget EQT ett redskap att investera i mer mogna verksamheter som för närvarande inte har en ägarbild som kan tillföra de resurser som krävs.

Genom att på detta sätt investera i olika skeden och med olika tidshorisonter hoppas vi kunna skapa en ännu starkare värdetillväxt i framtiden, på ett sätt som endast Investors aktieägare kan dra nytta av.

*

Vi kommer också, som vår tradition bjuder, att försöka finna investeringar inom nya branscher och inom nya geografiska områden.

Våra förutsättningar för internationalisering av verksamheten är mycket goda. Det nätverk vår styrelse representerar utgör en kompetens och en erfarenhet som saknar motstycke i svenskt näringsliv.

Att för mig som VD kunna utnyttja denna resurs närhelst jag behöver den är för övrigt en ovärderlig resurs.

Jag skulle vilja säga att det är en förutsättning för att kunna bedriva den aktiva verksamhet vi gör inom Investor, för att kunna fatta de strategiska beslut och ta det långsiktiga ansvar vårt ägande bygger på.

Därför är jag övertygad om att våra nya satsningar tillsammans med de befintliga innehaven kommer att ge en fortsatt god värdetillväxt för våra aktieägare.

Tack för ordet!